

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМИ»

Галузь знань	05 «Соціальні і поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма	«Прикладна статистика та бізнес-аналітика»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	6
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Федина Віта Віталіївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spi-vrobitnyky/fedina-vita-vitaliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: VVFedyna@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=507

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	22	26	72	Залік

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Бюджетна та податкова системи» є вибірковою компонентою навчального плану.</p> <p>Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформуванню індивідуальну освітню траєкторію.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні базових знань щодо функціонування бюджетної та податкової систем, формування фахових компетентностей з питань розвитку бюджетної та податкової систем.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у: засвоєнні теоретичних основ формування й використання бюджетних коштів; розумінні засад бюджетного устрою й принципів побудови бюджетної системи; формуванні теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету та напрямів і форм фінансування видатків; оволодінні методикою визначення обсягів бюджетних видатків, які забезпечують реалізацію функцій держави; вивчення змісту, сутності, функцій податків та податкових платежів як економічної категорії; визначення принципів побудови податкової системи на рівні держави та особливості її в Україні; ознайомлення з особливостями податкових систем в різних країнах світу.</p>
------------------------	---

	<p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
Результати навчання	<p>Здобувач вищої освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність, функції та характерні ознаки бюджету; – необхідність та можливості використання бюджету держави як інструменту впливу на економічні процеси; – принципи та методи бюджетного планування; – сутність, види та основні причини виникнення бюджетного дефіциту; – основні засади бюджетного устрою та принципи побудови бюджетної системи України; – склад та структуру доходів бюджету; – склад та особливості планування та фінансування видатків бюджету; – сутність, передумови та необхідність державного кредиту; – економічну природу податків, їх склад та класифікацію; – функції податків; – принципи побудови податкової системи України; – задачі та структуру податкових органів. <p>Здобувач вищої освіти повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати склад та структуру доходів і видатків бюджету; – аналізувати динаміку та причини виникнення, планувати джерела покриття та методи скорочення дефіциту бюджету; – працювати з законодавчою та нормативною базою з питань функціонування бюджетної системи України; – аналізувати вплив інструментів бюджетного регулювання на економічну систему держави; – проводити аналіз динаміки, складу та структури державного боргу; – визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; – аналізувати вплив інструментів податкової політики на економічну систему держави; – працювати з законодавчою та нормативною базою з питань оподаткування.
Професійні компетентності	<p>СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів..</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1.Теоретичні та практичні засади функціонування бюджетної системи України.</p> <p>Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету.</p> <p>Тема 2. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.</p>

	<p>Тема 3. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України.</p> <p>Тема 4. Система доходів бюджету.</p> <p>Тема 5. Система видатків бюджету.</p> <p>Змістовий модуль 2. Теоретичні та практичні засади функціонування податкової системи України.</p> <p>Тема 6. Теоретичні основи оподаткування.</p> <p>Тема 7. Організація податкової системи.</p> <p>Тема 8. Податкова політика в системі державного регулювання економіки.</p> <p>Тема 9. Податковий механізм.</p> <p>Тема 10. Адміністрування податків, зборів і платежів.</p>
Методи навчання	<p>У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).</p>
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	<p>Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери.</p> <p>Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання</p>
Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24квітня 2020 р., протокол № 8.</i></p> <p>Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»</p> <p>Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.</p> <p>Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.</p> <p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 25</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В., Тучак Т. Податкова система: навч. посіб. Київ.: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
2. Біляк Ю.В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
3. Бондарук Т. Г., Момотюк Л. Є., Мельничук Н. Ю. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. Київ: ТОВ «Август Трейд». 2017. 890 с.
4. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С.В. Качула, Г.Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
5. Бюджетна система: підручник / за ред. В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с. До 50-річчя кафедри фінансів ім. С. І. Юрія.
6. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
7. Варналій З.С., Романюк М. В. Податкова система: підручн. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
8. Воронська О.О. Податки в Україні: від теорії до практики: навч. курс. Київ: Акцент ПП. 2018. 464 с.
9. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
10. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
11. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / За заг. ред. В. В. Зубенка; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». К., 2017. 184 с. URL : https://www.ibser.org.ua/sites/default/files/170x240_preview_0.pdf
12. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Бюджетна та податкова системи» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.:	
	доповідь із створенням презентації за умови її якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну презентацію 0-5 балів, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 2 бали; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	захист практичного завдання розрахункового характеру за умови його якісного та вчасного	за кожне завдання 0-5 балів, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 2 бали;

	виконання (оцінка залежить від повноти розкриття завдання, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості розрахунків і доповіді)	якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, розв'язок практичних завдань	за правильну відповідь 1 бал
	творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	оцінка – 0-10 балів, (якщо робота виконана не вчасно – оцінка знижується на 5 балів)
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Залік			
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях тарозрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що

			вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Протокол № 2 від 12.09.2023р.